

MANAGEMENTUL SINDROMULUI CORONARIAN ACUT LA ETAPA DE PRESPITAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Victoria Melnicov

Catedra de urgențe medicale, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Sindromul coronarian acut (SCA) este una dintre principalele cauze de morbiditate și mortalitate la nivel mondial. Are o rată mare de incidență, variind între țările europene, afectând preponderent bărbații decât femeile, incidența crescând odată cu vârsta. **Obiective.** Scopul studiului a fost evaluarea cazurilor cu sindrom coronarian acut deservite de către AMU în Republica Moldova. **Material și metode.** Pe parcursul unui an au fost analizate 5743 apeluri ale pacienților cu SCA (1.01.22 – 31.12.22) din 170.110 de urgențe cardiovasculare înregistrate. S-a evaluat structura sindromului coronarian acut, adresabilitatea diurnă și sezonieră și diagnosticul care imită sindromul coronarian acut. **Rezultate.** SCA cu supradenivelare a segmentului ST a constituit 2235 (38,9%); SCA fără supradenivelare a segmentului ST a constituit 3508 (61,1%). Din numărul total de cazuri de SCA ponderea de spitalizare pentru cazurile cu supradenivelarea segment ST a constituit 90,4 la sută, iar celor fără supradenivelarea segmentului ST- 92,1%. Dintre aceștia 2525 (47%) de pacienți au fost transferați în centrele medicale raionale și 2847 (53%) transportați către centrele specializate cardiologice, dotate cu angiografie coronariană percutană. Analiza datelor colectate a arătat o incidență mai mare a sindromului coronarian acut la bărbați, dar cu o adresabilitate mai mare la femei. Evaluarea factorilor de risc a arătat prezența hipertensiunii arteriale, dislipidemie, diabet zaharat, fibrilație atrială, fumatul și obezitatea. **Concluzii.** Sindromului coronarian acut rămâne una din cauzele principale de deces în Republica Moldova. Cu toate că reprezintă un procent mic din structura urgențelor cardiovasculare, menține o rată înaltă a complicațiilor și de spitalizare, aproximativ doar o jumătate din pacienți au posibilitatea de a primi tratamentul specializat coronarian. **Cuvinte-cheie.** Sindromul coronarian acut, asistența medicală de urgență, managementul prehospitalesc.

MANAGEMENT OF ACUTE CORONARY SYNDROME AT PREHOSPITAL LEVEL IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Victoria Melnicov

Department of Medical Emergencies, Nicolae Testemițanu University

Introduction. Acute coronary syndrome (ACS) is one of the leading causes of morbidity and mortality worldwide. It has a high incidence rate, varying between European countries, affecting men more than women, with incidence increasing with age. **Objectives.** The purpose of the study was the evaluation of cases with acute coronary syndrome served by the Emergency Medical Assistance in the Republic of Moldova. **Materials and methods.** During one year, 5743 calls of patients with ACS were analyzed (1.01.22 – 31.12.22) from 170,110 recorded cardiovascular emergencies. The structure of acute coronary syndrome, diurnal and seasonal addressability and diagnosis mimicking acute coronary syndrome were evaluated. **Results.** ACS with ST segment elevation constituted 2235 (38.9%); SCA without ST segment elevation constituted 3508 (61.1%). Of the total number of ACS cases, the share of hospitalization for cases with ST segment elevation was 90.4 percent, and for those without ST segment elevation - 92.1%. Of these, 2,525 (47%) patients were transferred to district medical centers and 2,847 (53%) were transported to specialized cardiology centers equipped with percutaneous coronary angiography. Analysis of the collected data showed a higher incidence of acute coronary syndrome in men, but with a greater addressability in women. The evaluation of risk factors showed the presence of hypertension, dyslipidemia, diabetes, atrial fibrillation, smoking, and obesity. **Conclusions.** Acute coronary syndrome remains one of the main causes of death in the Republic of Moldova. Although it represents a small percentage of the structure of cardiovascular emergencies, maintains a high rate of complications and hospitalization, approximately, only half of patients have the opportunity to receive specialized coronary treatment. **Keywords.** Acute coronary syndrome, emergency medical care, prehospital management.